

LearnIn Emergency Manual for Teachers

LearnIn – παιδαγωγικό μοντέλο αναφοράς

Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης

Περιεχόμενα

Μέρος 3: Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης

Σχεδιασμός εξατομικευμένων διαδρομών μάθησης: Ανάλυση κατάστασης

Σχεδιασμός εξατομικευμένων διαδρομών μάθησης: Βασικά ζητήματα και ερωτήσεις

11. Κατανόηση της μαθησιακής κατάστασης των μαθητών - Εστίαση στον μαθητή (ποιος;)

- 11.1. Πώς μπορώ να υποστηρίξω την ανθετικότητα των μαθητών;
- 11.2. Πώς μπορώ να ενισχύσω την ταυτότητα των μαθητών;
- 11.3. Πώς μπορώ βοηθήσω τους μαθητές να ενισχύουν μια νοοτροπία ανάπτυξης;
- 11.4. Πώς μπορώ να υποστηρίξω την αισιοδοξία των μαθητών για μάθηση;
- 11.5. Πώς μπορώ να ενδυναμώσω τους μαθητές ώστε να γίνουν ενεργοί μανθάνοντες;

12. Καθορισμός στόχων με όραμα τη διεύρυνση των δυνατοτήτων - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)

- 12.1. Πώς μπορώ να υποστηρίξω τα παιδιά να είναι ο εαυτός τους;
- 12.2. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να ισχυροποιήσουν την ικανότητά τους για συνεργασία;
- 12.3. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να ανακαλύψουν και να ενισχύσουν τα ταλέντα τους;
- 12.4. Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι όλα τα παιδιά είναι αποτελεσματικοί μανθάνοντες;
- 12.5. Πώς μπορώ να υποστηρίξω τα παιδιά να αναπτύξουν προσωπικούς μαθησιακούς στόχους;

13. Ανάπτυξη ενός μαθητοκεντρικού Προγράμματος Σπουδών - Εστίαση στη μάθηση (τι;)

- 13.1. Πώς μπορώ να διαπιστώσω ότι οι μαθητές είναι έτοιμοι για μάθηση;
- 13.2. Πώς μπορώ να καταστήσω το πρόγραμμα σπουδών προσβάσιμο για όλους τους μαθητές;
- 13.3. Πώς μπορώ να αποτιμήσω την κατανόηση των μαθητών για τα διαφορετικά μαθησιακά αντικείμενα;
- 13.4. Πώς μπορώ να ενθαρρύνω τη βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων μάθηση;
- 13.5. Πώς μπορώ να ενσωματώσω στην ψηφιακή μάθηση στο πρόγραμμα σπουδών;

14. Ανάπτυξη εξατομικευμένων μαθησιακών περιβαλλόντων - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού;)

- 14.1. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω το σχολικό περιβάλλον για να δημιουργήσω διαφορετικές ευκαιρίες μάθησης;
- 14.2. Πώς μπορώ δημιουργήσω μια κουλτούρα όπου τα λάθη θεωρούνται ευκαιρίες;
- 14.3. Πώς μπορώ να δημιουργήσω ένα κλίμα όπου η αξιολόγηση υποστηρίζει τη μάθηση;
- 14.4. Πώς μπορώ να ενσωματώσω τα ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης στη μάθηση στην τάξη;
- 14.5. Πώς μπορώ να ενθαρρύνω τις εικονικές κοινότητες μάθησης ως μαθησιακά περιβάλλοντα;

15. Εργαλεία και στρατηγικές για την υποστήριξη όλων των μαθητών - Εστίαση στα εργαλεία μάθησης (πώς;)

- 15.1. Πώς μπορώ να κάνω ορατή τη μάθηση των μαθητών;
- 15.2. Πώς μπορώ να σχεδιάσω εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης;
- 15.3. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω ψηφιακά εργαλεία στην τάξη;
- 15.4. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω υποστηρικτική τεχνολογία στην τάξη;
- 15.5. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω την αυτοαξιολόγηση ως στρατηγική μάθησης;

*Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης: Ανταπόκριση στις προκλήσεις
Ιδέες έργου από συμμετέχοντες*

Μέρος 3: Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης: Ανάλυση κατάστασης

Η κρίση COVID -19 επηρέασε τη ζωή όλων όσων κατοικούν στις χώρες που επλήγησαν από την πανδημία. Κανείς δεν ξέρει πραγματικά ποιες θα είναι οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις όσον αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και εκπαιδευτικό κόστος. Υπάρχει ο φόβος για ένα δεύτερο κύμα και ορισμένοι περιορισμοί γύρω από την ελεύθερη κυκλοφορία και την ελευθερία των συναθροίσεων μπορεί να παραμείνουν σε ισχύ για κάποιο χρονικό διάστημα. Τα μέτρα κοινωνικής απόστασης και υγιεινής πρέπει ακόμη να τηρούνται και οι δημόσιοι χώροι πρέπει να αποδείξουν ότι είναι σε θέση να προστατεύουν τους ανθρώπους. Οι χώρες πρέπει να εξισορροπήσουν την ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης ζωής με την πρόληψη της οικονομικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής αποδιοργάνωσης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε περιόδους κρίσης και αβεβαιότητας, τα κοινωνικά και εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνέχεια των υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα βρίσκονται σε καθεστώς πίεσης και αντιμετωπίζουν έλλειψη προσωπικού. Οι ευάλωτες ομάδες και οι περιθωριοποιημένοι πληθυσμοί χρειάζονται ειδική προστασία, καθώς ενδέχεται να επηρεαστούν πιο έντονα από την ασθένεια ή τις δευτερογενείς επιπτώσεις της. Οι ανησυχίες επεκτείνονται στις κοινότητες στις οποίες ζουν τα παιδιά, απαιτώντας συντονισμό και επικοινωνία μεταξύ σχολείων και εκπροσώπων της κοινότητας.

Βιώνοντας άγχος και αβεβαιότητα ενώ προσπαθούν να εγκατασταθούν σε μια μη φιλόξενη τάξη με νέους κανόνες που πρέπει να τηρούν, φυσικά διαχωρισμένοι από φίλους, με εκπαιδευτικούς που κρατούν αποστάσεις από τους μαθητές: αυτή είναι μια νέα εμπειρία για πολλούς μαθητές. Ωστόσο, για ορισμένα παιδιά, η κοινωνική απόσταση στο σχολείο αποτελεί μόνιμο πρόβλημα. Τα παιδιά με αναπηρίες ή μειονεκτικά οικογενειακά υπόβαθρα μοιράζονται την εμπειρία του να αντιμετωπίζονται ως δυνητική απειλή για την ευημερία άλλων μαθητών. Οι γονείς και οι δάσκαλοι φοβούνται ότι έχουν αρνητικό αντίκτυπο στα συνολικά επίπεδα επίδοσης της τάξης και μια κακή επιρροή στις συμπεριφορές και τις στάσεις των άλλων μαθητών. Η κοινωνική τους θέση στο σπίτι και στο σχολείο είναι συχνά επισφαλής και εάν προκύψουν προβλήματα, είναι οι πρώτοι που θεωρούνται υπαίτιοι. Στις καλύτερες στιγμές, αυτά τα παιδιά διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να εκτεθούν σε προβλήματα ψυχικής υγείας, ενδοοικογενειακή βία, οικονομική και κοινωνική στέρηση. Σε περιόδους κρίσης, είναι οι πρώτοι που βιώνουν περιθωριοποίηση ή ακόμη και αποκλεισμό. Για παράδειγμα, οι οικισμοί Ρομά σε ολόκληρη την Ευρώπη επλήγησαν σκληρά από τον COVID -19 λόγω των δυσχερών συνθηκών διαβίωσης, της περιορισμένης πρόσβασης σε πληροφορίες και σε υπηρεσίες υγείας. Πολλοί τέθηκαν σε καραντίνα κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID -19, μερικοί χρησιμοποιήθηκαν ως αποδιοπομπαίος τράγος. Αυτό θα μπορούσε εύκολα να συμβεί ξανά εάν τα ποσοστά μόλυνσης αυξάνονται για άλλη μια φορά.

Η κρίση του COVID -19 λειτούργησε σαν μεγεθυντικός φακός για τις αδυναμίες των κοινωνιών: ψηφιακές και κοινωνικοοικονομικές διαίρεσεις, έλλειψη βασικών υπηρεσιών για ευάλωτους πληθυσμούς και επισφαλής κατάσταση ζωής μεταναστών ή προσφύγων χωρίς έγγραφα. Όμως, έδωσε επίσης έμφαση στην κοινωνική συμπεριφορά όπου οι γείτονες οργάνωσαν αυθόρμητα την υποστήριξη

για να βοηθήσουν τους εύλωτους. Πολλά σχολεία και εκπαιδευτικοί προσέγγισαν τους μαθητές τους πέραν του ορίου των καθηκόντων τους για να βεβαιωθούν ότι είχαν φαγητό και συνέχιζαν να μαθαίνουν. Βίωσαν τη θεραπευτική δύναμη των σχέσεων και την αδυναμία που εξαπλώνεται απουσία τέτοιων σχέσεων. Οι εκπαιδευτικοί επεξεργάστηκαν εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης των μαθητών τους και δοκίμασαν προσεγγίσεις που δεν είχαν σκεφτεί ποτέ πριν. Πολλά σχολεία έκαναν ένα άλμα καινοτομίας στη διδασκαλία και τη μάθηση που δεν θεωρούσαν ποτέ δυνατό. Το να κάνουμε τα παιδιά να μάθουν επί της ουσίας έγινε πιο σημαντικό από το να επιμεινουμε σε μια συγκεκριμένη εργασία που πρέπει να ολοκληρωθεί σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Η διαμορφωτική αξιολόγηση πήρε προτεραιότητα έναντι των εξετάσεων και οι δάσκαλοι άρχισαν να αναζητούν ευκαιρίες μάθησης διαθέσιμες στο περιβάλλον διαβίωσης των παιδιών. Με άλλα λόγια, οι εκπαιδευτικοί αναγκάστηκαν να αναγνωρίσουν την ποικιλομορφία των καταστάσεων των μαθητών τους και προσπάθησαν να κάνουν το καλύτερο δυνατό. Έπειραν τους σπόρους της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Η παραδοσιακή εκπαίδευση δεν προσανατολίζεται στη διαχείριση της ποικιλομορφίας, μάλλον το αντίθετο ισχύει. Τα εκπαιδευτικά συστήματα έχουν σχεδιαστεί για να παρέχουν εκπαίδευση σε ομοιογενείς ομάδες. Η υποκείμενη παραδοχή είναι ότι η διδασκαλία του ίδιου περιεχομένου ταυτόχρονα λειτουργεί μόνο εάν τα παιδιά είναι της ίδιας ηλικίας, στο ίδιο επίπεδο ικανοτήτων και γνώσεων και μπορούν να μάθουν με την ίδια ταχύτητα. Αυτός μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος διδασκαλίας βασικών δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής από εκπαιδευτικούς με πολύ περιορισμένη επιμόρφωση σε τάξεις με πενήντα ή περισσότερα παιδιά, αλλά σίγουρα δεν είναι ο καλύτερος τρόπος μάθησης. Οι τυποποιημένες μέθοδοι διδασκαλίας οδήγησαν στον αποκλεισμό παιδιών που δεν μπορούσαν να προσαρμοστούν σε αυτό το πλαίσιο και στην ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων και ειδικών σχολείων. Λόγω της κρίσης COVID -19, η διαφοροποίηση των επιπέδων επίδοσης είναι πιθανό να αυξηθεί. Τα εκπαιδευτικά συστήματα μπορεί να μπουν στον πειρασμό να δημιουργήσουν περισσότερες ειδικές υπηρεσίες για να καλύψουν τις μαθησιακές ανάγκες των παιδιών που αναγνωρίζονται ως «ειδικά»: παιδιά με αναπηρίες, παιδιά με προβλήματα ψυχικής υγείας, παιδιά με χαμηλή επίδοση, παιδιά Ρομά, παιδιά μεταναστών ή προσφύγων. Ή μπορεί να αδράξουν την ευκαιρία και να αυξήσουν την ικανότητα των εκπαιδευτικών να διδάσκουν διαφορετικές ομάδες παιδιών. Τα συμπεριληπτικά, δίκαια και υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικά συστήματα ξεπερνούν σε επίδοση τα διαχωριστικά εκπαιδευτικά συστήματα σε όλο τον κόσμο. Όμως, τα συμπεριληπτικά εκπαιδευτικά συστήματα είναι επιτυχή μόνο εφόσον υιοθετούν μια προσέγγιση με επίκεντρο τον μαθητή:

- Η μάθηση που αφορά τους μαθητές και η συνολική μαθησιακή τους εμπειρία βρίσκονται στο επίκεντρο της διδασκαλίας, όχι ο δάσκαλος
- Η απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων αναγνωρίζεται ως πιο σημαντική από τη γνώση του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών
- Η συνεργασία μεταξύ των μαθητών ενθαρρύνεται ώστε να δώσει τη δυνατότητα στους μαθητές να μάθουν ο ένας από τον άλλο.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID -19, πολλές χώρες, υπουργεία, σχολεία και εκπαιδευτικοί έχουν λάβει αποφάσεις κατά του διαχωρισμού, απέχοντας, για παράδειγμα, από τη βαθμολόγηση και επιτρέποντας σε όλους τους μαθητές να προχωρήσουν στην επόμενη τάξη. Ελλείψει τάξης, οι δάσκαλοι αναγκάστηκαν να σκεφτούν από την οπτική γωνία των μαθητών τους. Άρχισαν να αναπτύσσουν ατομικά μαθησιακά σχέδια για όλους τους μαθητές και ανέπτυξαν μια νέα κατανόηση του πώς να στηρίξουν καλύτερα τους μαθητές στη μάθησή τους. Κέρδισαν γνώσεις για τις οικογένειες και τις συνθήκες όπως ποτέ άλλοτε και έγιναν μάρτυρες του πώς η παρουσία ή η απουσία υποστήριξης

επηρέασε τα κίνητρα των μαθητών και τη μάθηση. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να έχουν εκπλαγεί βλέποντας μερικά παιδιά να ευδοκιμούν και να επωφελούνται από την εξ αποστάσεως μάθηση. Εν ολίγοις, οι εκπαιδευτικοί άρχισαν αποκτούν μαθησιακές εμπειρίες μαζί με τους μαθητές τους. Και εδώ ακριβώς πρέπει να ξεκινήσει ο σχεδιασμός εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών: από τη μαθησιακή κατάσταση των μαθητών.

Σχεδιασμός εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών των μαθητών: Βασικά ζητήματα και ερωτήσεις

Κατανόηση της μαθησιακής κατάστασης των μαθητών– Εστίαση στον μαθητή (ποιος)

Κύριες ερωτήσεις:

1. Τι μπορώ να κάνω για να βεβαιωθώ ότι οι μαθητές γίνονται ανθεκτικοί μαθητές;
2. Πώς μπορώ να ενθαρρύνω μια θετική στάση απέναντι στη μάθηση;
3. Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους μαθητές να γίνουν ανεξάρτητοι μαθητές;

Κατά το σχεδιασμό εξατομικευμένων μαθημάτων, ο μαθητής βρίσκεται στο επίκεντρο. Κάθε μαθητής είναι μοναδικός, με ένα μοναδικό δυναμικό μάθησης, μοναδικά ταλέντα και με τη δυνατότητα μιας μοναδικής συμβολής στην μάθηση άλλων. Η εξατομίκευση της μάθησης δεν σημαίνει ότι οι μαθητές εργάζονται μόνοι τους ή σε απομόνωση, σημαίνει ότι κάθε μαθητής θεωρείται ως μοναδικός συνεισφέρων σε μια κοινότητα μαθητών. Όμως η μάθηση δεν είναι δυνατή παρά μόνο εάν τα παιδιά και οι νέοι πιστεύουν ότι είναι σε θέση να μάθουν και ότι η συμβολή τους εκτιμάται. Μια θετική ταυτότητα, η ανθεκτικότητα για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες και η αίσθηση της υποκειμένου ως δρώντος παρέχουν στους μαθητές την απαραίτητη δύναμη για να αντιμετωπίσουν τις άγνωστες προκλήσεις της μάθησης. Οι ακόλουθες ερωτήσεις θα σας βοηθήσουν να ενισχύσετε αυτά τα χαρακτηριστικά των μαθητών σας:

Πώς μπορώ να υποστηρίξω την ανθεκτικότητα των μαθητών;

Η ανθεκτικότητα είναι η ικανότητα διαχείρισης αγχωτικών εμπειριών, αντιμετώπισης αντίξωων καταστάσεων και θετική ανταπόκριση στην αλλαγή. Είναι η ικανότητα ανάκαμψης από τραυματικά γεγονότα και μιας διαδικασίας ανάπτυξης. Η ανθεκτικότητα δεν είναι εγγενής, η ανθεκτικότητα χτίζεται μέσω σημαντικών σχέσεων που παρέχουν υποστήριξη και μεταδίδουν εμπιστοσύνη στις ικανότητες του παιδιού να ξεπεράσει δύσκολες καταστάσεις. Τα ανθεκτικά παιδιά θα ανακάμπτουν από την αποδιοργάνωση που προκαλείται από τον COVID -19 και θα συνεχίσουν να μαθαίνουν. Η αίσθηση της σύνδεσης ή του ανήκειν είναι ένας σημαντικός προστατευτικός παράγοντας και συμβάλλει στην ανθεκτικότητα. Η κοινωνική και συναισθηματική μάθηση βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν αυτογνωσία, διαχείριση του εαυτού καθώς και κοινωνική συνειδητοποίηση, πράγματα που είναι κρίσιμα για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας.

Πώς μπορώ να ενισχύσω την ταυτότητα των μαθητών;

Λόγω της κρίσης Covid-19, οι εκπαιδευτικοί έχουν εκτεθεί στο περιβάλλον του σπιτιού των μαθητών τους και στην οικογενειακή τους κατάσταση όπως ποτέ άλλοτε. Μπορεί να έχουν αποκτήσει νέες γνώσεις σχετικά με τον τρόπο ζωής των παιδιών, τις προσδοκίες των γονιών τους και την υποστήριξη που έλαβαν ή δεν έλαβαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του lockdown. Μπορεί να απέκτησαν μια εικόνα σχετικά με τις συγκρούσεις στις οποίες εκτίθενται τα παιδιά όταν προσπαθούν να γεφυρώσουν τους διαφορετικούς πολιτισμούς στο σπίτι και στο σχολείο. Η ανάπτυξη θετικής ταυτότητας είναι το κλειδί ώστε να γίνει κανείς ένας μανθάνων με αυτοπεποίθηση. Ειδικά τα παιδιά που προέρχονται από μειονότητες ή τα παιδιά με αναπηρία αγωνίζονται να συμμορφωθούν με αυστηρούς κανόνες και προσδοκίες της ομάδας. Οι δάσκαλοι που κατανοούν τις συγκρούσεις των μαθητών γύρω από την ταυτότητά τους μπορούν να κάνουν τη διαφορά αναγνωρίζοντας την τεράστια προσπάθεια που απαιτείται από τους μαθητές ώστε να διατηρήσουν μια ισορροπία μεταξύ του από πού προέρχονται και του τι αναμένεται από αυτούς στο σχολείο. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να υποστηρίζουν τους μαθητές να εκφραστούν, αντί να καταπιέζουν τις σκέψεις, τις παρορμήσεις και τις ιδέες τους. Όποια και αν είναι η τρέχουσα αίσθηση εαυτού των μαθητών σηματοδοτεί την αρχή του ταξιδιού προς τη διεύρυνση των οριζόντων τους και την απόκτηση νέων γνώσεων.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να ενισχύσουν μια νοοτροπία ανάπτυξης;

Οι μαθητές δεν μπορούν να γίνουν ενεργοί και με αυτοπεποίθηση μανθάνοντες, παρά μόνο εάν πιστεύουν ότι μέσω της μάθησης μπορούν να μετασχηματίσουν τους εαυτούς τους προς το καλύτερο. Όσο οι μαθητές πιστεύουν ότι το οικογενειακό τους υπόβαθρο, η αναπηρία τους ή η χαμηλή νοημοσύνη είναι το πεπρωμένο τους, τέτοιες πεποιθήσεις θα εμποδίσουν τη μάθησή τους. Όχι μόνο οι μαθητές αλλά και οι εκπαιδευτικοί ενδέχεται να έχουν τέτοιες απόψεις για τους μαθητές τους. Τα παγιωμένα νοητικά σχήματα οδηγούν σε αυτοεκπληρούμενες προφητείες: οι πεποιθήσεις ότι τα παιδιά με χαμηλή νοημοσύνη δεν είναι σε θέση να μάθουν οδηγούν σε χαμηλές προσδοκίες των εκπαιδευτικών, οι οποίες εκφράζονται με τον καθορισμό χαμηλών στόχων, λιγότερο απαιτητικών εργασιών και μικρή προσπάθεια από τους εκπαιδευτικούς να καθοδηγήσουν τους μαθητές στα δύσκολα ζητήματα. Η υιοθέτηση μιας αναπτυξιακής νοοτροπίας σημαίνει ότι πιστεύουμε ότι η προσπάθεια είναι πιο σημαντική από το αποτέλεσμα και ότι τα λάθη είναι μια ευκαιρία για μάθηση και όχι ένας λόγος να ντρέπεται. Οι νοητικές παραδοχές μπορούν να διερευνηθούν με τα παιδιά μιλώντας για τη φύση της νοημοσύνης, της γνώσης και της μάθησης.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω την αισιοδοξία του μαθητή για μάθηση;

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι προσδοκίες είναι ισχυροί προγνωστικοί παράγοντες του μέλλοντος, επειδή επηρεάζουν ανεπαίσθητα τις αλληλεπιδράσεις μας με άλλους. Οι αιτιώδεις καταλογισμοί στους μαθητές του γιατί μαθαίνουν ή δεν μαθαίνουν επιτυχώς στο σχολείο έχουν άμεσο αντίκτυπο στις επιδόσεις τους. Η αισιοδοξία ή η απαισιοδοξία για τα μελλοντικά επιτεύγματα των μαθητών είναι σημαντικοί παράγοντες. Οι απαισιόδοξες ερμηνείες βλέπουν τις αιτίες των τρεχόντων προβλημάτων ως μόνιμες, διαβρωτικές και προσωπικές, ενώ οι αισιόδοξες ερμηνείες επικεντρώνονται σε προσωρινές, συγκεκριμένες και μεταβαλλόμενες αιτίες. Οι δάσκαλοι και οι γονείς μπορεί να έχουν την ίδια απαισιόδοξη άποψη, καθιστώντας έτσι πρακτικά αδύνατο το παιδί να είναι αισιόδοξο σε σχέση με τη μάθηση. Η αισιοδοξία μπορεί να διδαχθεί εάν οι εκπαιδευτικοί βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν και να αναπλαισιώσουν τις απαισιόδοξες ερμηνείες.

Πώς μπορώ να ενδυναμώσω τους μαθητές για να γίνουν ενεργοί μαθητάνοντες;

Οι εξατομικευμένες διαδρομές θα λειτουργούν μόνο για μαθητές που μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και να ρυθμίζουν τη δική τους μάθηση. Οι μαθητές πρέπει να ενθαρρυνθούν να κάνουν ερωτήσεις, να συγκρίνουν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν προηγουμένως με νέες γνώσεις και να ανταλλάσσουν ιδέες με άλλους για να εμβαθύνουν την κατανόησή τους. Οι ενεργοί μαθητές συμμετέχουν συναισθηματικά, γνωστικά και κοινωνικά και αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη δική τους μάθηση, αναστοχαζόμενοι κριτικά σε αυτό που έχουν μάθει ή πού χρειάζονται υποστήριξη ή οδηγίες. Για να είναι ενεργοί μαθητάνοντες, τα παιδιά πρέπει να κάνουν περισσότερα από το να ακούνε. Ενώ ήταν εκτός σχολείου κατά τη διάρκεια του lockdown, ορισμένοι μαθητές μπορεί να έχουν εξελιχθεί σε ενεργούς μαθητάνοντες. Άλλοι μαθητές πρέπει να βοηθηθούν ώστε να επωφεληθούν από τις εμπειρίες τους.

Καθορισμός στόχων με όραμα επέκτασης των δυνατοτήτων - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)

Κύριες ερωτήσεις:

- Πώς μπορώ να βεβαιωθώ ότι η μάθηση συμβάλλει σε ένα άνοιγμα προς το μέλλον για τους μαθητές;
- Τι πρέπει να μάθουν οι μαθητές για να γίνουν ο εαυτός τους και να αναπτύξουν μια θετική ταυτότητα;
- Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους μαθητές για να γίνουν περισσότερο ανεξάρτητοι μαθητάνοντες;

Ο σκοπός της εκπαίδευσης είναι να βοηθήσει τους μαθητές να συνεχίσουν με επιτυχία στο δρόμο της διά βίου μάθησης, να γίνουν υπεύθυνοι και συνεισφέροντες πολίτες και, τελευταίο όχι λιγότερο σημαντικό, να γίνουν ο εαυτός τους. Η κρίση του COVID -19 τόνισε τη σημασία της επινοητικότητας, της ευελιξίας, των κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων καθώς και της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων. Η κρίση μας έχει υπενθυμίσει τη σημασία του σεβασμού του ιδιωτικού χώρου των άλλων ενώ ταυτόχρονα βρισκόμαστε μαζί ως κοινότητα. Η κρίση έθεσε επίσης ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο προετοιμασίας των παιδιών για ένα αβέβαιο μέλλον. Τι πρέπει να μάθουν τα παιδιά τώρα για να μπορούν να έχουν την καλύτερη δυνατή ζωή στο μέλλον; Σίγουρα πρέπει να αισθάνονται κατά βάση καλά με τον εαυτό τους, να συναναστρέφονται με άλλους, να αισθάνονται ότι ανήκουν σε μια υποστηρικτική κοινότητα και ότι είναι σε θέση να συμβάλουν σε αυτό που έχει σημασία για αυτούς και για άλλους. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υποστηρίξουν αυτήν τη διαδικασία βοηθώντας τους μαθητές να αναπτύξουν όχι μόνο δεξιότητες και ικανότητες αλλά και μια αίσθηση προσωπικών επιλογών και δράσης. Οι ακόλουθες ερωτήσεις μπορεί να είναι χρήσιμες για την διερεύνηση βασικών ζητημάτων:

Πώς μπορώ να υποστηρίξω τα παιδιά για να γίνουν ο εαυτός τους;

Κάθε άτομο μπορεί να γίνει ο καλύτερος εαυτός του, αλλά δεν μπορεί να γίνει κάποιος άλλος. Η κρίση του Covid-19 αμφισβήτησε πολλά από όσα είχαμε θεωρήσει δεδομένο. Οι αβεβαιότητες που έχουμε

μπροστά μας είναι αρκετά σημαντικές, όπως και το μέλλον των μαθητών. Πώς μπορούμε λοιπόν να υποστηρίξουμε τα παιδιά ώστε να γίνουν ο εαυτός τους τους και να συνεισφέρουν αποτελεσματικά στην κοινωνία εάν δεν υπάρχει τρόπος να γνωρίζουμε τι θα υπάρχει στο μέλλον; Μπορούμε να πούμε με ασφάλεια ότι οι μαθητές θα είναι καλύτερα αν είναι ενδυναμωμένοι, αυτοδύναμοι και ικανοί να κάνουν τις σωστές επιλογές. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν αυτές τις ιδιότητες παρέχοντας στους μαθητές ευκαιρίες να δοκιμάσουν διαφορετικές κοινωνικές θέσεις, να αναπτύξουν ενσυνειδητότητα, να μάθουν να βλέπουν τα πράγματα από διαφορετικές οπτικές γωνίες και να εξερευνούν τον κόσμο γύρω τους.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να γίνουν ισχυροί συνεργάτες;

Το να είσαι σε θέση να συνεργαστείς με άλλους και να συνεργαστείς όταν εξερευνείς αχαρτογράφητα εδάφη, είναι αναμφίβολα βασικές δυνατότητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος. Η συνεργασία μεταξύ των μαθητών για την υποστήριξη της μάθησης φαίνεται μη αναμενόμενη για πολλούς εκπαιδευτικούς. Πιστεύουν ότι η ομαδική εργασία κρατά τους καλούς μαθητές πίσω και δεν παρέχει στους αδύναμους μαθητές την απαραίτητη καθοδήγηση από έναν επαγγελματία. Και υποπτεύονται ότι μερικοί μαθητές εξαπατούν και επωφελούνται από τη δουλειά άλλων. Σε αντίθεση με αυτές τις πεποιθήσεις, οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα σε μαθησιακά περιβάλλοντα όπου ενθαρρύνεται η συνεργασία και όλοι οι μαθητές είναι σε θέση να συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων. Δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη μέθοδος ή στρατηγική που πρέπει να εφαρμοστεί εδώ, πρόκειται για το να επιτρέψουμε σε όλους τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά και να έχουν άποψη και φωνή για ό, τι συμβαίνει στην τάξη.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να ανακαλύψουν και να αναπτύξουν τα ταλέντα τους;

Μια προσέγγιση βασισμένη στις δυνατότητες επιδιώκει να αναπτύξει και να υποστηρίξει τα υπάρχοντα πλεονεκτήματα και δυνατότητες σε αντίθεση με την εστίαση σε προβλήματα, ανησυχίες ή ελλείμματα. Διαχωρίζει τα προβλήματα από το άτομο και επιδιώκει να ενισχύσει τους μαθητές ώστε να τους επιτρέψει να ξεπεράσουν τα υπάρχοντα προβλήματα. Τα ταλέντα είναι ειδικές ευαισθησίες ή ικανότητες για την ανάπτυξη επιδεξιότητας σε τομείς όπου τα παιδιά βιώνουν μια αίσθηση απόλαυσης, απόλυτης εμπύθισης σε μια εργασία που κάνει τον χρόνο να φαίνεται ότι πετάει. Παραδοσιακά, τα σχολεία παρέχουν ειδικά προγράμματα για την ανάπτυξη ταλέντων μόνο όταν συμπίπτουν με βασικό περιεχόμενο και στόχους των προγραμμάτων σπουδών. Μόνο οι καλοί μαθητές πιστεύεται ότι είναι ταλαντούχοι και οι άλλοι μαθητές στερούνται ευκαιριών διερεύνησης. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναζητούν ενεργά στιγμές που οι μαθητές βιώνουν μια αίσθηση «ροής», εμπνέοντας τους να αναπτύξουν ένα όραμα για το πού θα μπορούσε να τους πάει αυτό το συναίσθημα και τι μπορεί να επιτύχουν στο μέλλον. Τα μέλη της οικογένειας ή οι στενοί φίλοι είναι συχνά αυτοί που βλέπουν τις δυνατότητες ενός μαθητή πολύ πριν το κάνουν οι εκπαιδευτικοί. Με ένα όραμα για το τι θέλει κάποιος να γίνει, η δυσκολία της μάθησης φαίνεται πολύ πιο διαχειρίσιμη.

Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι όλα τα παιδιά είναι αποτελεσματικοί μαθητές;

Τα παιδιά μαθαίνουν μέσω της δράσης, εμπλέκονται σε εμπειρίες και αλληλεπιδρούν με ανθρώπους. Αλλά πώς μπορούν οι εκπαιδευτικοί να υποστηρίξουν τους μαθητές να τα κάνουν όλα αυτά πιο αποτελεσματικά; Τοποθετώντας τη μάθηση και όχι το επίτευγμα στο κέντρο της διδασκαλίας, οι εκπαιδευτικοί στρέφουν την προσοχή των μαθητών στην ικανότητά τους να μάθουν. Οι

εκπαιδευτικοί μιλούν ρητά στους μαθητές σχετικά με τις στρατηγικές μάθησης και τι σημαίνει να είναι κανείς αποτελεσματικός μαθητής. Η μάθηση δεν αποτελεί δευτερεύον προϊόν της καλής απόδοσης, αλλά μάλλον το αντίστροφο ισχύει: η απόδοση μπορεί να είναι ένας δείκτης της μάθησης, αλλά δεν αποδεικνύει απαραίτητα ότι ένας μαθητής είναι καλός μαθητών. Οι αποτελεσματικοί μαθητών έχουν εγγενή κίνητρα να εξερευνήσουν, να παρακολουθούν κριτικά τη δική τους μαθησιακή συμπεριφορά και να είναι σε θέση να διαχειριστούν την απογοήτευση, την έλλειψη κινήτρων και να αναζητούν βοήθεια όταν χρειαστεί. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν τους μαθητές να αναπτύξουν την αίσθηση προσωπικών επιλογών και δράσης, να αναλάβουν την ευθύνη για τη δική τους μάθηση και να αναλάβουν πρωτοβουλία αντί να αισθάνονται αβοήθητοι.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τα παιδιά στην ανάπτυξη προσωπικών μαθησιακών στόχων;

Ένα από τα πιο σημαντικά αποτελέσματα της εκπαίδευσης είναι οι μαθητές που μπορούν να μάθουν μόνοι τους προετοιμαζόμενοι για τη διά βίου μάθηση. Η βοήθεια προς τους μαθητές να αναπτύξουν το ενδιαφέρον για μάθηση, να αναλάβουν την ευθύνη και την ιδιοκτησία της μάθησής τους, καθώς και να θέτουν υψηλούς, αλλά ρεαλιστικούς στόχους είναι απαραίτητα συστατικά για να παραμείνουν τα παιδιά ενεργοί μαθητών πέρα από το χρόνο που περνούν στο σχολείο. Χωρίς θετικές προσδοκίες για το τι μπορούν να επιτύχουν, οι μαθητές δεν μπορούν να αυτορρυθμίσουν τη μάθησή τους. Οι χαμηλές προσδοκίες μετατρέπονται σε αυτοεκπληρούμενες προφητείες και δημιουργούν φαύλους κύκλους από τους οποίους είναι δύσκολο να ξεφύγει κανείς. Όταν οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό στόχων, γίνονται συνεργάτες στη μάθηση, τη γνώση και την κατανόηση του τι αναμένεται από αυτούς. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να χρειαστεί να βοηθήσουν τους μαθητές να αναλύσουν τους ευρύτερους στόχους τους σε ρεαλιστικά βήματα. Για παράδειγμα, το να γίνεις ηθοποιός εξαρτάται από την ικανότητα ενός ατόμου να διαβάσει το σενάριο μιας ταινίας και να το απομνημονεύσει. Και για να μπορεί να το κάνει αυτό στο μέλλον, είναι σημαντικό να μάθει τώρα πώς η γνώση μπορεί να απομνημονευθεί καλύτερα. Το μετατρέψετε τους μακροπρόθεσμους στόχους σε μεσοπρόθεσμους στόχους και να δείξετε πώς συνεισφέρει η τρέχουσα εργασία προς αυτούς, δίνει νόημα στις καθημερινές εργασίες και βοηθά τους μαθητές να σκεφτούν τους δικούς τους μαθησιακούς στόχους.

Ανάπτυξη προγράμματος σπουδών με επίκεντρο τους μαθητές - Εστίαση στη μάθηση (τι;)

Κύριες ερωτήσεις:

- Εάν το πρόγραμμα σπουδών απαιτεί την ανάπτυξη ικανοτήτων, τι σημαίνει αυτό για τους δασκάλους και τους μαθητές;
- Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους μαθητές να ακολουθήσουν τις δικές τους μαθησιακές διαδρομές στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών;
- Πώς μπορεί το ψηφιακό μαθησιακό περιεχόμενο να βοηθήσει στην ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών με επίκεντρο τους μαθητές;

Το πρόγραμμα σπουδών είναι εκεί για να διευκολύνει τη μάθηση των μαθητών και όχι το αντίστροφο. Γι αυτόν τον λόγο τα σημερινά προγράμματα σπουδών σε όλο τον κόσμο βασίζονται στις ικανότητες, τοποθετώντας τη μάθηση των μαθητών στο επίκεντρο της προσοχής των εκπαιδευτικών. Ένα πρόγραμμα σπουδών βάσει ικανοτήτων πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να επιτρέπει στους μαθητές να μάθουν με τον δικό τους ρυθμό, αλλά και να περιλαμβάνει σαφείς δείκτες για το τι αναμένεται να έχουν μάθει μέχρι το τέλος της σχολικής τους εκπαίδευσης ή κατά τη μετάβαση σε υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης. Εστιάζοντας στις ικανότητες και όχι στην επίδοση των μαθητών,

οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις ικανότητές τους με διαφορετικούς τρόπους. Η έννοια της ικανότητας περιλαμβάνει διαθεματικές συνιστώσες και αντικατοπτρίζει την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και όχι αυτήν της αναπαραγωγής γνώσεων. Καθώς ο κόσμος αλλάζει με όλο και πιο γρήγορους ρυθμούς, κανείς δεν ξέρει ακριβώς ποια γνώση θα απαιτηθεί σε 20 χρόνια. Ως εκ τούτου, είναι καλύτερο να προετοιμάζονται τα παιδιά για τη διά βίου μάθηση και έτσι ώστε να είναι σε θέση να λύνουν τα προβλήματα του μέλλοντος, όποια κι αν είναι αυτά. Εάν το μαθησιακό περιεχόμενο δεν είναι πλέον το βασικό μέλημα, οι εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης φαίνονται μια καλή εναλλακτική λύση σε σχέση με τα σταθερά σχέδια μαθήματος.

Οι ερωτήσεις που ακολουθούν μπορεί να σας βοηθήσουν να διερευνήσετε βασικά ζητήματα σχετικά με την ανάπτυξη μαθητοκεντρικού προγράμματος σπουδών.

Πώς μπορώ να γνωρίζω τι είναι οι μαθητές έτοιμοι να μάθουν;

Ειδικά τα ευάλωτα παιδιά μπορεί να μην είναι έτοιμα να μάθουν σε συμφωνία με το πρόγραμμα σπουδών μόλις επιστρέψουν στην τάξη. Μπορεί να είναι πεινασμένα, στενοχωρημένα ή να ανησυχούν για το ότι δεν μπορούν να συμβαδίσουν με τους συμμαθητές τους. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές με τη μετάβαση από το σπίτι στο σχολείο ξεκινώντας τη μέρα με ένα τελετουργικό που φέρνει όλους τους μαθητές μαζί ως κοινότητα. Επίσης, ορισμένοι μαθητές θα χρειαστούν υποστήριξη για να αποκτήσουν βασικές γνωστικές δεξιότητες όπως η εστίαση της προσοχής και η διαχείριση του άγχους. Η διδασκαλία της ενσυνειδητότητας σημαίνει ενσωμάτωση της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης στις καθημερινές πρακτικές διδασκαλίας και στην υποστήριξη των μαθητών ώστε να συνειδητοποιήσουν τι χρειάζεται να κάνουν για να είναι έτοιμοι να μάθουν. Η μάθηση είναι πιο αποτελεσματική όταν συνδέεται με αυτά που ήδη γνωρίζουν οι μαθητές, αλλά τους ανοίγει ορίζοντες πέρα από τα όρια της γνώσης και της εμπειρίας τους. Ο Vygotsky το ονόμασε «ζώνη επικείμενης ανάπτυξης».

Πώς μπορώ να κάνω το πρόγραμμα σπουδών προσβάσιμο από όλους τους μαθητές;

Εάν οι μαθητές δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο πρόγραμμα σπουδών, δεν θα μπορούν να μάθουν. Εάν τα ενδιαφέροντα, τα χαρακτηριστικά, οι αξίες και η πολιτιστική κληρονομιά των μαθητών δεν γίνονται σεβαστά ή παρουσιάζονται αρνητικά σε σχολικά βιβλία ή άλλο εκπαιδευτικό υλικό, θα απογοητευτούν και θα απομακρυνθούν. Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να γίνει πιο προσίτο επιλέγοντας ιστορίες, παραδείγματα ή θέματα που έχουν νόημα για όλους τους μαθητές και δεν χρησιμοποιούν υποτιμητική γλώσσα όταν αναφέρονται σε μειονότητες ή άτομα με αναπηρία. Εάν οι μαθητές δυσκολεύονται με την ανάγνωση, το μαθησιακό περιεχόμενο θα πρέπει να παρουσιάζεται με διαφορετικούς τρόπους, για παράδειγμα επιτρέποντας στους μαθητές να ακούσουν τις πληροφορίες αντί να πρέπει να τις διαβάσουν. Η ψηφιοποίηση παρέχει πολλές ευκαιρίες για να καταστήσει το πρόγραμμα σπουδών πιο προσβάσιμο, ειδικά για παιδιά με αναπηρίες ή μαθησιακά προβλήματα. Οι ψηφιακές πλατφόρμες μάθησης προσφέρουν εναλλακτικές μορφές μάθησης, για πρόσβαση στο ίδιο περιεχόμενο με διαφορετικές μορφές. Η χρήση διαφορετικών παρουσιάσεων του ίδιου περιεχομένου θα εμβαθύνει την κατανόηση και θα βοηθήσει τους μαθητές να γίνουν κριτικοί στοχαστές.

Πώς μπορώ να αποτιμήσω την κατανόηση του περιεχομένου από τους μαθητές;

Σύμφωνα με την ταξινόμηση του Bloom, το να μπορείς να ανακτάς ή να θυμάσαι πληροφορίες είναι μόνο το πρώτο επίπεδο γνώσης. Τα απλά τεστ συχνά δεν υπερβαίνουν αυτό το επίπεδο και δεν παρέχουν στους εκπαιδευτικούς πληροφορίες σχετικά με το βάθος της κατανόησης που έχει αναπτύξει ένας μαθητής μέχρι στιγμής. Οι μαθητές που έχουν αποκτήσει τη σχετική κατανόηση είναι σε θέση να εξηγήσουν το περιεχόμενο σε άλλους μαθητές με τα δικά τους λόγια. Όπως πολλοί δάσκαλοι θα έχουν βιώσει, το να πρέπει να εξηγήσουν κάτι σε άλλους είναι το πραγματικό τεστ για το αν κάποιος έχει πραγματικά κατανοήσει πλήρως. Μόνο τότε εφαρμόζεται η γνώση με επιτυχία για την επίλυση προβλημάτων και στη συνέχεια για να αναστοχαστούμε σχετικά με το αποτέλεσμα, για να εμπλουτίσουμε περαιτέρω τη γνώση και να την χρησιμοποιήσουμε για να δημιουργήσουμε νέες

γνώσεις ή για να μεταφέρουμε γνώσεις σε εντελώς διαφορετικές καταστάσεις. Με τον καθορισμό σύνθετων εργασιών που απαιτούν από τους μαθητές να αντλήσουν από την εμπειρία τους και την κατανόηση διαφορετικών θεμάτων ή περιεχομένων, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρατηρήσουν και οι μαθητές μπορούν να τεκμηριώσουν τον τρόπο που αντιμετωπίζουν και επιλύουν αυτές τις εργασίες.

Πώς μπορώ να ενθαρρύνω τη μάθηση βάσει προβλημάτων;

Η μάθηση βάσει προβλημάτων είναι μια προσέγγιση που βοηθά τους μαθητές να εμπλακούν σε πολύπλοκες εργασίες που απαιτούν τη σύνθεση γνώσεων και την εφαρμογή τους. Η μάθηση βάσει προβλημάτων συμβάλλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων και αίσθησης προσωπικών επιλογών και δράσης, θέτοντας μια πρόκληση μπροστά στους μαθητές. Η μάθηση βάσει προβλημάτων καθώς και η εκμάθηση βάσει έργου θέτουν μεσοπρόθεσμους στόχους και απαιτούν από τους μαθητές να κάνουν ένα σχέδιο, να καθορίσουν βραχυπρόθεσμους στόχους ή να ακολουθήσουν διαφορετικά βήματα που προτείνει ο δάσκαλος. Οι μαθητές εμπλέκονται σε διάλογο στην τάξη που τους επιτρέπει να συζητούν, να διαφωνούν και να εξηγούν και όχι απλώς να απαντούν σε ερωτήσεις. Οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να τεκμηριώνουν τις σκέψεις τους οπτικοποιώντας τα διαφορετικά βήματα μάθησης. Αναπτύσσοντας σύνθετες και παρακινητικές εργασίες που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν τους μαθητές να αναπτύξουν μια βαθύτερη κατανόηση του θέματος.

Πώς μπορώ να ενσωματώσω την ψηφιακή μάθηση στο πρόγραμμα σπουδών;

Η κρίση COVID -19 τόνισε τη σημασία του ψηφιακού γραμματισμού και έχει παρακινήσει πολλές χώρες να επιταχύνουν την ενσωμάτωση της ψηφιακής μάθησης στο πρόγραμμα σπουδών. Ένας από τους τρόπους για να γίνει αυτό είναι να παρουσιάζονται οι εργασίες στην τάξη ψηφιακά, για παράδειγμα σε πλατφόρμες μάθησης. Υπάρχουν τόσο πολλές πλατφόρμες που μπορεί να είναι δύσκολο για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να αποφασίσουν ποια να επιλέξουν και πώς να συνδυάσουν τους ηλεκτρονικούς πόρους με την παραδοσιακή μάθηση στην τάξη. Ορισμένες χώρες έχουν αναπτύξει πλατφόρμες μάθησης που λαμβάνουν περιεχόμενο άμεσα από το εθνικό πρόγραμμα σπουδών, αλλά ούτε και αυτό εγγυάται ότι οι ψηφιακές παρουσιάσεις είναι ανώτερες από το να διευκολύνουν οι εκπαιδευτικοί τη μάθηση των μαθητών. Τα συστήματα διαχείρισης της μάθησης επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να σχεδιάσουν εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την παρακολούθηση της μάθησης.

Δημιουργία εξατομικευμένων μαθησιακών περιβαλλόντων - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού);

Κύριες ερωτήσεις:

- Πώς μπορούν τα σχολικά περιβάλλοντα να εξελιχθούν σε εξατομικευμένα μαθησιακά περιβάλλοντα;
- Πώς μπορώ να δημιουργήσω ένα μαθησιακό περιβάλλον που ενθαρρύνει την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση;
- Πώς μπορώ να συνδυάσω ψηφιακά περιβάλλοντα με αυτά της μάθησης στην τάξη;

Τα περιβάλλοντα μπορεί να διευκολύνουν τη μάθηση ή να δημιουργούν εμπόδια στη μάθηση. Τα φυσικά εμπόδια επηρεάζουν τους μαθητές με αναπηρία, για παράδειγμα εάν υπάρχουν σκάλες χωρίς ανελκυστήρες ή εάν οι τουαλέτες είναι πολύ στενές για να έχουν πρόσβαση με αναπηρικό καροτσάκι. Όμως, τα μαθησιακά περιβάλλοντα μπορούν επίσης να δημιουργήσουν κοινωνικά, συναισθηματικά και γνωστικά εμπόδια για παιδιά από μειονεκτικά περιβάλλοντα. Τα θετικά μαθησιακά περιβάλλοντα παρέχουν διαφορετικούς χώρους για την κάλυψη των διαφορετικών

αναγκών όλων των μαθητών. Το κοινωνικό κλίμα που δημιουργούν οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ενθαρρύνει τους μαθητές να πάρουν ό, τι χρειάζονται για να μάθουν, για παράδειγμα ευκαιρίες να πίνουν νερό ή να κάνουν ένα μικρό διάλειμμα κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος. Τα μαθησιακά περιβάλλοντα που δημιουργούνται μαζί με τους μαθητές θα τους δώσουν μια αίσθηση ιδιοκτησίας και ευθύνης, για παράδειγμα με τη φροντίδα των δικών τους φυτών ή τη φροντίδα ενός ζώου (εάν επιτρέπεται από τους σχολικούς κανόνες). Τα φιλικά προς τα παιδιά σχολεία κάνουν όλα τα παιδιά να αισθάνονται ασφαλή και ευπρόσδεκτα. Το μαθησιακό περιβάλλον δημιουργεί ένα κλίμα όπου όλοι γίνονται σεβαστοί και όπου κάθε παιδί έχει την ευκαιρία να συνεισφέρει και να είναι μέρος μιας κοινότητας. Αυτή η κοινότητα πρέπει να επεκταθεί πέρα από την τάξη για να δημιουργήσει μια ατμόσφαιρα όπου ο εκφοβισμός ευάλωτων παιδιών και η ταπείνωση παιδιών εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους δεν γίνονται ανεκτά.

Οι ακόλουθες ερωτήσεις προσεγγίζουν τα βασικά ζητήματα:

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω το σχολικό περιβάλλον για να δημιουργήσω διαφορετικές ευκαιρίες μάθησης;

Πολλά σχολεία εξακολουθούν να μοιάζουν σήμερα με στρατιωτικούς στρατώνες παρά με μέρη που καλωσορίζουν τους μαθητές να μάθουν, να γίνουν ο εαυτός τους και να νιώσουν σαν στο σπίτι τους. Αλλά ακόμη και αυτά τα σχολεία μπορούν να μετατραπούν σε χώρους που παρέχουν διαφορετικές ευκαιρίες μάθησης για διαφορετικούς μαθητές. Εάν οι εκπαιδευτικοί αντιληφθούν την οπτική των μαθητών, εάν συμβουλευτούν τους μαθητές για το πώς να κάνουν το σχολείο τους πιο φιλικό προς τα παιδιά, πολλά μπορούν να αλλάξουν με λίγη προσπάθεια. Οι απρόσωπες σχολικές αυλές μπορούν να μετατραπούν σε διαφορετικά τμήματα ώστε να παρέχουν περιβάλλοντα όπου τα παιδιά μπορούν να συμμετέχουν σε ομαδικές δραστηριότητες, παιχνίδια ή κηπουρική. Οι άδειοι χώροι κάτω από τις σκάλες μπορούν να μετατραπούν σε στούντιο εκμάθησης, οι διάδρομοι να γεμίσουν φυτά ή να χρησιμοποιηθούν για ομαδικές συζητήσεις. Η τάξη - εάν το επιτρέπει ο χώρος - μπορεί να χωριστεί σε διαφορετικές ενότητες, όπου οι μαθητές μπορούν να έρθουν μαζί για να ακούσουν τον δάσκαλο και να συζητήσουν, όπου μπορούν να εργαστούν μεμονωμένα ή σε ιδιωτικούς χώρους όπου μπορούν να αποσυρθούν και να κάνουν ένα μικρό διάλειμμα. Εάν οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη δημιουργία αυτών των χώρων, θα μπορούν να τους χρησιμοποιούν.

Πώς μπορώ να δημιουργήσω μια κουλτούρα όπου τα λάθη θεωρούνται ευκαιρία;

Πολλοί μαθητές βλέπουν ότι το να κάνουν λάθη είναι κάτι για το οποίο ντρέπονται και ένδειξη ανοησίας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενισχύσουν αυτήν την άποψη ή μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να αποδεχτούν τα λάθη ως ευκαιρία να βελτιώσουν την κατανόησή τους και να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους. Οι αίθουσες διδασκαλίας από τις οποίες αναδύεται μια ατμόσφαιρα μάθησης ως ανταγωνισμού και όπου οι μαθητές αξιολογούνται κυρίως σύμφωνα με τα επίπεδα επίτευξής τους είναι πιθανό να δημιουργήσουν ένα κλίμα που δεν ενθαρρύνει την αποδοχή λαθών. Όμως, η αποφυγή λαθών θα κρατήσει τα παιδιά πίσω στη μάθησή τους, επειδή τα λάθη και τα σφάλματα είναι απαραίτητα για τη μάθηση και τη βελτίωση. Το ίδιο ισχύει και για τους εκπαιδευτικούς. Αναγνωρίζοντας τα δικά τους λάθη και μαθαίνοντας από αυτά, οι δάσκαλοι δίνουν ένα παράδειγμα. Και μοιραζόμενοι τα λάθη με συναδέλφους, μπορούν να ακολουθήσουν μια ενεργή προσέγγιση για τη βελτίωση της διδασκαλίας τους μέσω της μάθησης από ομότιμους. Ένα κλίμα στο οποίο τα λάθη είναι ευπρόσδεκτα δεν σημαίνει ότι οι μαθητές που κάνουν λάθη είναι καλύτεροι μαθητές από άλλους που δεν κάνουν λάθη. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός μαθησιακού

περιβάλλοντος που αναμένει από τους μαθητές να κάνουν λάθη και να χρησιμοποιεί ενεργητικά αυτά τα λάθη για να εμβαθύνει την κατανόηση. Σε τέτοιες τάξεις οι δάσκαλοι ενθαρρύνουν την ανάληψη ρίσκου και την διερεύνηση διαφορετικών απαντήσεων ή προσεγγίσεων, και απέχουν από την εύκολη απάντηση σε σύνθετες ερωτήσεις. Οι καλές ερωτήσεις θεωρούνται εξίσου σημαντικές με τις σωστές απαντήσεις.

Πώς μπορώ να δημιουργήσω ένα κλίμα όπου η αξιολόγηση υποστηρίζει τη μάθηση;

Πολλοί δάσκαλοι κατανοούν τη διαμορφωτική αξιολόγηση ως ανατροφοδότηση που δίνεται κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας. Αλλά αν μια τέτοια ανατροφοδότηση είναι κυρίως προσανατολισμένη προς αυτό που ο μαθητής έχει ήδη μάθει παρά προς το τι πρέπει να μάθει ο μαθητής στη συνέχεια, δεν διαφέρει ουσιαστικά από ένα απολογιστικό τεστ που έγινε στο τέλος μιας μαθησιακής ακολουθίας. Επιπλέον, οι καλύτερες προθέσεις ενός δασκάλου να εμπλουτίσει τη μάθηση των μαθητών παρέχοντας ανατροφοδότηση θα είναι μάταιες εάν από την οπτική γωνία του μαθητή θεωρηθεί ως κρίση των ικανοτήτων του ή της έλλειψής τους. Η αξιολόγηση για μάθηση δεν είναι κάτι που γίνεται από τους εκπαιδευτικούς στους μαθητές, πρέπει να ενσωματωθεί στην κουλτούρα της μάθησης. Το κλίμα στην τάξη πρέπει να αναπτυχθεί με τρόπους που υποστηρίζουν όχι μόνο την ανατροφοδότηση των εκπαιδευτικών αλλά και την ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές και την αυτοαξιολόγηση. Η αξιολόγηση για μάθηση ενθαρρύνει την υποβολή ερωτήσεων, ειδικά γύρω από το «γιατί» οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα. Το επίκεντρο της ανατροφοδότησης είναι στο έργο, στο πώς αντιμετωπίζεται καλύτερα ή τι πρέπει να περιμένουν οι μαθητές ως καλό αποτέλεσμα. Οι προσδοκίες εκφράζονται και γίνονται ορατές για να καθοδηγήσουν τους μαθητές στη μάθησή τους. Ανατροφοδότηση για τη βελτίωση της διδασκαλίας ζητείται όχι μόνο από τους συναδέλφους, αλλά και από τους μαθητές και τους γονείς.

Πώς μπορώ να ενσωματώσω ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα στην εκμάθηση στην τάξη;

Πολλοί μαθητές θα έχουν αποκτήσει εμπειρίες πλοήγησης σε ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης, και ορισμένοι μπορεί να έχουν απολαύσει πολύ τη διαδικτυακή μάθηση. Οι μαθησιακές τους εμπειρίες θα αποδυναμωθούν εάν, όταν επιστρέψουν στην τάξη, αυτές οι ευκαιρίες μάθησης δεν ήταν πλέον διαθέσιμες. Η μεικτή μάθηση έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε πολλές χώρες, αλλά δεν είναι ακόμη συνήθης σε χαμηλότερες βαθμίδες. Η μεικτή μάθηση δημιουργεί ευκαιρίες για εξατομίκευση της μάθησης μόλις οι μαθητές αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για πλοήγηση στο Διαδίκτυο ή σε διαδικτυακά μαθησιακά περιβάλλοντα χωρίς να χάσουν τους δικούς τους μαθησιακούς στόχους. Ιδιαίτερα μειονεκτούντες μαθητές, χαρισματικοί μαθητές ή μαθητές με αναπηρία που διαφορετικά δεν έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες μάθησης που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες τους, θα επωφεληθούν από τα μεικτά μαθησιακά περιβάλλοντα. Η υποστήριξη που διατίθεται τοπικά από εκπαιδευτικούς ή βοηθούς εκπαιδευτικούς μπορεί να συμπληρωθεί με ειδικούς στο Διαδίκτυο για τη δημιουργία εξατομικευμένων μαθησιακών περιβαλλόντων που βελτιώνουν σε μεγάλο βαθμό τη μάθηση.

Πώς μπορώ να ενθαρρύνω τις εικονικές κοινότητες μάθησης ως μαθησιακά περιβάλλοντα;

Τον 21ο αιώνα, η συνεργατική μάθηση δεν σταματά στους τοίχους της τάξης. Μπορούν να δημιουργηθούν κοινότητες μάθησης μεταξύ μαθητών και δασκάλων σε διαφορετικά σχολεία, κοινότητες ή ακόμη και χώρες. Κατά τη διάρκεια του lockdown, πολλοί μαθητές θα έχουν βιώσει διαδικτυακή επικοινωνία χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικές συσκευές και λογισμικό επικοινωνίας. Μπορεί να έχουν επικοινωνήσει με τους δασκάλους και τους συνομηθικούς τους, αλλά

ενδεχομένως ακόμη και με άλλους ενήλικες ή παιδιά που ήταν πρόθυμοι και ενδιαφέρονται να μοιραστούν εμπειρίες και να υποστηρίξουν τη μάθηση. Αυτές οι επαφές μπορούν να καλλιεργηθούν και να εξελιχθούν σε μαθησιακές συνεργασίες που εκτείνονται πέρα από την τάξη. Επαφές μπορούν να δημιουργηθούν με άλλα σχολεία, στην ίδια χώρα ή χώρες όπου τα παιδιά μιλούν μία από τις ξένες γλώσσες που μαθαίνουν οι μαθητές στο σχολείο. Η προετοιμασία και η διεξαγωγή μιας συνομιλίας στο διαδίκτυο μπορεί να είναι ένα μεγάλο κίνητρο για τους μαθητές, ειδικά εάν τα παιδιά έχουν τα ίδια ενδιαφέροντα ή άλλα χαρακτηριστικά. Υπάρχουν πολλοί τρόποι ψηφιακής αλληλεπίδρασης με άλλους και ορισμένες συνεργασίες μεταξύ των μαθητών μπορεί ακόμη και να εδραιωθούν για ένα ολόκληρο εξάμηνο για να ενθαρρύνουν εικονικές κοινότητες μάθησης που εργάζονται στο ίδιο θέμα ή project από διαφορετικά σχολεία.

Εργαλεία και στρατηγικές για την υποστήριξη όλων των μαθητών - Εστίαση στα εργαλεία μάθησης (πώς;)

Κύριες ερωτήσεις:

- Πώς μπορώ να σχεδιάσω εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης χωρίς χάσω από την οπτική μου το πρόγραμμα σπουδών;
- Πώς μπορώ να παρακολουθώ τι μαθαίνουν οι μαθητές;
- Πώς μπορούν τα ψηφιακά εργαλεία και η υποστηρικτική τεχνολογία να βοηθήσουν στην εξατομίκευση της μάθησης;

Η ποικιλομορφία των μαθησιακών διαδρομών, οι επιτυχίες και οι αποτυχίες, η εμπειρία των αποκλεισμών και των ανακαλύψεων που αντιμετώπισαν οι μαθητές κατά την εκμάθηση έξω από την τάξη θα είναι αδύνατο να συλλεχθούν και να αναλυθούν από τους εκπαιδευτικούς. Όμως όλοι οι μαθητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικά με τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες τους σε ό,τι αφορά τη μάθηση. Μερικοί μπορεί να έχουν αναπτύξει λαμπρές στρατηγικές για να ξεπεράσουν την απάθεια ή να εφεύρουν νέους τρόπους μάθησης που οι εκπαιδευτικοί δεν θα μπορούσαν ποτέ να φανταστούν. Όλοι οι μαθητές θα έχουν βιώσει τι σημαίνει να μαθαίνουν χωρίς υποστήριξη. Κάποιοι μπορεί να έχουν εγκαταλείψει, άλλοι μπορεί να έχουν βρει έναν τρόπο να ξεπεράσουν τις δυσκολίες. Υπάρχουν πολλά να μάθουμε από αυτές τις εμπειρίες και ορισμένες στρατηγικές που εφευρέθηκαν από τους μαθητές ελλείψει βοήθειας, μπορεί να ωφελήσουν και άλλους μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί από την άλλη πλευρά έχουν βιώσει πόσο εύκολο είναι να χαθεί η παρακολούθηση της μάθησης των μαθητών όταν αφαιρεθεί η ασφάλεια της διδασκαλίας του ίδιου περιεχομένου σε όλους τους μαθητές. Ταυτόχρονα, οι περισσότεροι δάσκαλοι γνωρίζουν το γεγονός ότι η διδασκαλία του ίδιου περιεχομένου σε όλους τους μαθητές δεν σημαίνει ότι όλοι μαθαίνουν το ίδιο. Η μάθηση είναι μια πολύ προσωπική δραστηριότητα και δεν αποτυπώνεται εύκολα.

Οι ακόλουθες ερωτήσεις μπορούν να βοηθήσουν στην διερεύνηση βασικών ζητημάτων γύρω από στρατηγικές για την ανάληψη μιας πιο εξατομικευμένης προσέγγισης για την υποστήριξη όλων των μαθητών στην τάξη και εκτός αυτής:

Πώς μπορώ να κάνω ορατή τη μάθηση των μαθητών;

Η μάθηση των μαθητών παραμένει κρυμμένη πίσω από ένα φύλλο εργασίας που καταγράφει μόνο τον αριθμό των σωστών απαντήσεων ή στις αίθουσες όπου μόνο οι μαθητές που γνωρίζουν την απάντηση καλούνται να τη μοιραστούν. Μέχρι το τέλος του μαθήματος οι μαθητές μπορεί να έχουν ήδη ξεχάσει ποια απάντηση έδωσαν και γιατί ο δάσκαλος τη θεώρησε σημαντική, σωστή ή λάθος. Εάν η μάθηση δεν γίνει πιο ορατή, οι μαθητές και οι δάσκαλοι θα δυσκολεύονται να κατανοήσουν πού πρέπει να κατευθυνθούν ώστε να ακολουθήσουν τις ατομικές μαθησιακές διαδρομές των μαθητών. Επιτρέποντας στους μαθητές να προβλέψουν τι θα μάθουν όταν ο εκπαιδευτικός εισάγει ένα νέο θέμα παρέχει στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές σημαντικές πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες γνώσεις και πιθανές παρερμηνείες που μπορεί να έχουν οι μαθητές. Κατά τη σύγκριση των προκαταλήψεων με την κατεκτημένη γνώση, οι μαθησιακές πορείες γίνονται ορατές, όχι μόνο για τους μαθητές αλλά και για τους δασκάλους και τους γονείς. Οι νοητικοί ή εννοιολογικοί χάρτες οπτικοποιούν την τρέχουσα κατανόηση των μαθητών και καθοδηγούν τους εκπαιδευτικούς να υποστηρίξουν τους μαθητές στη μάθησή τους. Μνημονικά βοηθήματα, κάρτες λέξεων και εργαλεία για την οργάνωση μαθητικών project κατά τη διάρκεια ενός κύκλου επίλυσης προβλημάτων, βοηθούν στο να μη χαθούν οι μαθητές στις λεπτομέρειες και να παραμείνουν στη σωστή διαδρομή.

Πώς μπορώ να σχεδιάσω εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης;

Το πρόγραμμα σπουδών είναι το βασικό εργαλείο κάθε εκπαιδευτικού για να καθοδηγήσει τη μάθηση των μαθητών καθώς και τη δουλειά τους. Το πρόγραμμα σπουδών παρέχει καθοδήγηση για την ανάπτυξη σχεδίων μαθημάτων, την ανάπτυξη μαθησιακού υλικού και την προετοιμασία εξεταστικών δοκιμασιών. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί είναι εξοικειωμένοι με τη δημιουργία «ατομικών εκπαιδευτικών σχεδίων», αλλά μόνο για μαθητές που δεν είναι σε θέση να ακολουθήσουν το κανονικό πρόγραμμα σπουδών. Ο σχεδιασμός εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών για όλους τους μαθητές με την προϋπόθεση ότι όλοι θα κατακτήσουν τις ικανότητες που ορίζονται στο πρόγραμμα σπουδών είναι μια νέα ιδέα για τους περισσότερους εκπαιδευτικούς. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί πιστεύουν γενικά ότι η απόκτηση γνώσεων συμβαίνει με μια λογική ακολουθία που είναι ενσωματωμένη στο πρόγραμμα σπουδών και ότι οι μαθητές προχωρούν στη μάθηση μόνο όταν διδάσκονται με σύγχρονες μεθόδους. Όμως, όσο περισσότερο εκλεπτυσμένα οι εκπαιδευτικοί προκαθορίζουν μια συγκεκριμένη μαθησιακή πορεία, τόσο λιγότερο προσιτή θα είναι για τους μαθητές που δεν μαθαίνουν ακριβώς τον τρόπο που ο εκπαιδευτικός τους οραματίζεται. Η βασική πρόκληση για το σχεδιασμό εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών είναι να παρέχει επαρκή καθοδήγηση, αλλά όχι να συνταγογραφεί σταθερές διαδρομές μάθησης.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω ψηφιακά εργαλεία στην τάξη;

Για τους περισσότερους μαθητές το να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και συσκευές είναι διασκεδαστικό και η εκμάθηση «βαρετών πραγμάτων» γίνεται ευχάριστη εάν ενσωματώνεται σε ένα παιχνίδι. Η εκμάθηση μέσω παρακολούθησης βίντεο ή ακρόασης podcast επιτρέπει στους μαθητές να επικεντρωθούν σε αυτό που είναι σημαντικό για αυτούς και να ακολουθήσουν τις προσωπικές τους μαθησιακές διαδρομές. Τα βίντεο μοντελοποίησης των κοινωνικών δεξιοτήτων μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικά από τους καθηγητές που λένε στους μαθητές τι πρέπει να κάνουν. Η δημιουργία φωτογραφιών ή βίντεο μέσω μιας κάμερας έξυπνου κινητού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να κάνει τη μάθηση πιο ορατή και για το διαμοιρασμό πληροφορίας με άλλους μαθητές και γονείς. Οι μαθητές

μπορούν να δημιουργήσουν τα δικά τους βιβλία, παρουσιάσεις ή χαρτοφυλάκια χρησιμοποιώντας λογισμικό ανοιχτής πρόσβασης που διατίθεται στο Διαδίκτυο. Το διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό και οι ψηφιακές βιβλιοθήκες παρέχουν στους μαθητές σχεδόν απεριόριστη πρόσβαση στη γνώση.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω την υποστηρικτική τεχνολογία στην τάξη;

Η υποστηρικτική τεχνολογία έχει γίνει πιο προσιτή και προσβάσιμη με την αύξηση της ψηφιοποίησης των σχολείων και τη θεσμική πίεση στους παρόχους υπολογιστών και λογισμικού για να κάνουν τα προϊόντα τους προσβάσιμα για όλους. Η ηλεκτρονική παρουσίαση μαθησιακού υλικού επιτρέπει σε μαθητές με χαμηλή όραση ή σε μαθητές με μαθησιακές ή σωματικές αναπηρίες να μετατρέψουν το υλικό σε προσβάσιμες εναλλακτικές μορφές. Χρησιμοποιώντας εύκολη γλώσσα, τα παιδιά που δυσκολεύονται στην ανάγνωση ή την κατανόηση της γλώσσας ενδυναμώνονται ώστε να αποκτούν γνώσεις και έννοιες χωρίς να βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Το λογισμικό που βοηθά τους μαθητές να διορθώσουν την ορθογραφία και τα γραμματικά τους λάθη τους επιτρέπει να επικεντρώνονται στο περιεχόμενο και όχι στην αποφυγή τους λάθους.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω την αυτοαξιολόγηση ως στρατηγική για μάθηση;

Η αυτοαξιολόγηση βοηθά να καθοδηγηθούν οι μαθητές στις εξατομικευμένες μαθησιακές τους διαδρομές. Μπορεί να συνδυαστεί με ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές, ειδικά όταν τα παιδιά μαθαίνουν σε συνεργατικά πλαίσια. Η αυτοαξιολόγηση είναι ένα ισχυρό εργαλείο μάθησης, καθώς και ένα σημαντικό συστατικό της αξιολόγησης των μαθητών. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό των μαθησιακών κενών, την παρακολούθηση της μαθησιακής πορείας, τη λήψη αποφάσεων για το ποια μαθησιακή διαδρομή πρέπει να ακολουθηθεί, το να τεθούν ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι στόχοι και να διατηρηθεί η εμπλοκή και η κινητοποίηση. Προωθεί τον αυτο-αναστοχασμό και την προσωπική ευθύνη για τη μάθηση. Η αυτοαξιολόγηση πρέπει να ενημερώνεται από αξιόπιστους και έγκυρους δείκτες των ικανοτήτων που στοχεύουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί. Αυτά τα κριτήρια μπορούν να αναπτύσσονται συνεργατικά μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών στην αρχή μιας μαθησιακής ακολουθίας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να σχεδιάσουν φύλλα αναστοχασμού στη βάση των κριτηρίων που οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν σε διαφορετικά στάδια κατά μαθησιακές τους διαδρομές.

*Σχεδιάζοντας εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης: Ανταπόκριση στις προκλήσεις
Ιδέες έργου από συμμετέχοντες*

11. Κατανόηση της μαθησιακής κατάστασης των μαθητών - Εστίαση στον μαθητή (ποιος;)

- Η υποστήριξη των εκπαιδευτικών, σε κεντρικό επίπεδο και ενδοσχολικά, ώστε να είναι ικανοί να εντάξουν αποτελεσματικά τις νέες τεχνολογίες στη διαδικασία της μάθησης
- Ο ανοιχτός διάλογος με τα παιδιά και να το να είμαστε ανοικτοί/ές σε προτάσεις
- Η καθημερινή επαφή σε επίπεδο διδακτικής προσέγγισης με ενσυναίσθηση και επίγνωση προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό πλαίσιο προσαρμοσμένο στις ανάγκες των μαθητών
- Η ενίσχυση της αυτονομίας των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία (σε συνδυασμό με “μαθησιακές σκαλωσιές” - scaffolding)

12. Καθορισμός στόχων με όραμα τη διεύρυνση των δυνατοτήτων - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)

- Η υποστήριξη των εκπαιδευτικών ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του σύγχρονου σχολείου
- Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των γονιών στην κατάκτηση και βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων
- Η εστίαση στην ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών
- Η συνεργασία των εκπαιδευτικών για το διαμοιρασμό διαφοροποιημένου για διαφορετικά μαθησιακά επίπεδα, διαφορετικές δεξιότητες και διαφορετικούς τρόπους μάθησης
- Η ανάπτυξη πρακτικών και εύχρηστων εργαλείων αυτοαξιολόγησης των μαθητών έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη και η δική τους οπτική στη διαδικασία

13. Ανάπτυξη ενός μαθητοκεντρικού Προγράμματος Σπουδών - Εστίαση στη μάθηση (τι;)

- Ο εξοπλισμός ή η αναβάθμιση του εξοπλισμού των συμμετεχόντων στη διαδικασία μάθησης (συσκευές, πρόσβαση στο διαδίκτυο κτλ)
- Η επιδίωξη εμπλοκής όλων των μαθητών / μαθητριών στο σχεδιασμό της μαθησιακής διεργασίας, ώστε να μας δείξουν και εκείνοι/ες τι επιθυμούν να μάθουν, πώς και με ποια μέσα
- Η ενδυνάμωση της βιωματικής διάστασης της μάθησης
- Η αύξηση των συμμετοχικών δραστηριοτήτων ανακαλυπτικής μάθησης
- Τα παιδιά ως συνδιαμορφωτές της διδακτικής διαδικασίας, τα παιδιά ως ενεργοί συμμετέχοντες

14. Ανάπτυξη εξατομικευμένων μαθησιακών περιβαλλόντων - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού;)

- Η σταδιακή εκπαίδευση γονέων και μαθητών στην ασφαλή και αξιόπιστη χρήση της τεχνολογίας (συμβόλαιο μάθησης στην έναρξη του σχολικού έτους)
- Η θέση της οικογένειας όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στη νέα εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Η υποστήριξη της οικογένειας για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων
- Η συνεργασία όλης της σχολικής κοινότητας για τον επαναπροσδιορισμό της σχολικής κουλτούρας

15. Εργαλεία και στρατηγικές για την υποστήριξη όλων των μαθητών - Εστίαση στα εργαλεία μάθησης (πώς;)

- Η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του ψηφιακού οικοσυστήματος.
- Η εστίαση στην ασφάλεια στο διαδίκτυο, τα προσωπικά δεδομένα και η ένταξη των ψηφιακών δεξιοτήτων στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Η ενημέρωση για ασφαλή πλοήγηση για όλους και η θεσμική προστασία της
- Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου ψηφιακού αποθετηρίου με πιστοποιημένο υλικό και η υποστήριξη της πρόσβασης σε αυτό
- Η συμπερίληψη εκπαιδευτικής διαδικτυακής πλατφόρμας e-class και συνεργατικών διαδικτυακών εργαλείων (web 2.0) στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Η συνδιαμόρφωση εργαλείων αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης